

GERİYE KALAN TORTU - 2

Yağmur BÜLBÜL

10 Temmuz 2025, Perşembe

Çarşamba günü başka bir yerde olmam gerektiği için çocuklarla birlikte olamamıştım. Bu yüzden kahvaltıya büyük bir heyecanla indim, hem birlikte kahvaltı edelim hem de sohbet ederek arayı kapatalım istedim. Kahvaltının ardından, her zamanki gibi sıraya girip sabah seminerine doğru yola çıktık. Çocuklar bu yoğun tempoda dünkü yokluğumu fark etmemiştir diye düşünmüştüm ama yanılmışım. “Yağmur abla, dün neden yoktun?” diye sorup durdular. Halbuki sadece birkaç gün önce tanışmıştık, demek ki hassas ve masum kalpleri bizleri daha şimdiden kabul edebilecek sevgiye sahipmiş.

15 dakikalık yolculuğumuzda dün neler yaptıklarını hevesli hevesli anlattılar: Sabah sunumda Tayfun Hoca onlara çip teknolojisiyle beraber mikro sistemleri anlatmış, Kimya Mühendisliği Bölümü’ne gitmişler, gerçek elmas görmek onları çok etkilemiş, Fizik Bölümü’ne gidip kendi Newton beşiklerini büyük özenle yapmışlar, müze olarak da ODTÜ içerisinde bulunan Toplum Bilim Merkezi’ne gitmişler.

Orada Deniz ablaları karşılamış onları. Bazen Deniz ablaları, bazense Nisa ablaları ilgilenmiş onlarla. Planetaryuma girmiş, Güneş teleskobuyla güneşi gözlemlemişler. Gönüllü abileri ise onlar TBM’ye gelmeden önce nişasta havuzu hazırlamışlar. Tüm çocuklar sırayla sadece nişasta ve sudan oluşan akışkan bir maddeyle dolu havuzun üzerinde batmadan koşabilmişler. Gün içinde kendi Newton beşiklerini yapmaları yetmemiş, bir de akşam atölyede kendi hidrolik kaldıraçlarını yapmışlar abi ablalarıyla beraber.

Bu konuşmalar eşliğinde Gökberk hocanın seminerine vardık. Bugünkü seminerimizin konusu günümüzde çok popüler olan ve çocukların çok merak ettiği bir konuydu, Yapay zeka nedir ve bunu nasıl yetiştiririz? Çocuklar ilgiyle dinlediler, yapay zekanın aslında hayatımızın birçok yerinde olduğunu ve yapay zekanın da aslında birer insan zekası ürünü olduğunu, dolayısıyla kendileri de çabalayıp birer yapay zeka geliştirebileceklerini öğrendiler.

Seminerden sonra yine aynı amfide kaldık, bu sefer de Özgür hocayla Matematik etkinliği için buluştuk. Özgür hoca çocuklar için çeşitli sorular hazırlamış: İlk bakışta bulmaca gibi gözüken ama çözmek için matematiksel becerilerimizi kullanmamız gereken, düşündürerek

eğlendiren sorular. Çocuklar, abi ablalar, hep beraber ikili üçerli olduk, bazen çizgileri karelere belirli kurallar içerisinde yerleştirmeye çalıştık, bazen de 50'yi belirli rakamlarla eksilterek geri sayım yaptık, sıfır diyebilen kazandı.

Yemekhaneye gittiğimizde hepimiz çok açtık, etkinlikte bolca beyin egzersizi yapmıştık. Yemeğimizi yedikten sonra yine TBM'ye gittik. Bugün de çocuklar müzenin görmedikleri başka yerlerini görecektik, Deniz ablaları başka şeyler anlatacaktı onlara. Önce Araba Müzesi kısmına girdik, eski model arabaları inceledik, günümüzdeki arabalarla karşılaştırdık. Daha sonra Deniz ablaları bizleri müzenin deney düzeneklerinin bulunduğu Bilim Merkezi kısmına götürdü, buradaki deneylerden bahsetti, bazılarını beraber denedik.

Mesela onlarca balonun üzerindeki bir platforma çıkarttı çocukları, üç çocuk beş çocuk derken yedi sekiz çocuk çıktı, hiçbir balon patlamadı. Hepimiz bunun nasıl mümkün olduğunu düşünürken bizlere basıncın yüzey alanıyla ilişkisinden bahsederek merakımızı giderdi.

Bu çocukların çok hoşuna gidince bir de ellerine neredeyse tüm sayfaları birbirinin içine geçmiş iki kitabı ve bu kitapların her birine bağlı ipleri tutuşturdu, hadi ayırın bakalım dedi. Çocuklar çektiler çektiler, bir türlü ayıramadılar. Deniz ablaları bunun da sürtünme kuvvetiyle alakasını açıklayınca daha bilinçli bir şekilde tekrar denediler ve sürtünme kuvvetinin büyüklüğünü daha belirgin bir şekilde hissettiler. Sonra çocuklar onlarca deneyi arkadaşlarıyla beraber incelediler, denediler, şaşırdılar, birbirlerine göstermek için oradan oraya koştular.

Son olarak Bilim ve Teknoloji Tarihi Sergisi'ni gezdik, milyarlarca yıl öncesinden günümüze uzanan teknolojik gelişmeleri daha net biçimde, kronolojik olarak görme ve Dünya'daki olayların kullanılan eşyalar üzerinde ne gibi etkileri olduğunu görme şansı elde ettik.

Bir sonraki etkinliğimize gitmeden önce TBM’de bir ağacın altına oturduk. Çocuklar çok sıcaqlamışlardı. Bunu fark eden Hakkı abileri hemen çantasından su dolu bir sprej şişesini çıkardı, “Çiçeklerimizi sulama vakti geldi” diyerek çocukları serinletti.

Serinlemek mi yoksa Hakkı abilerinin onları çiçekleri olarak görmeleri mi daha mutlu etmişti çocukları, bilmiyorum. Gördüğüm tek şey kocaman gülümsemeler ve “Hakkı abi beni de sula, beni de!” sözleri eşliğinde çocukların heyecanla sprej şişesinin önüne kendilerini atmasıydı. Çiçekler teker teker sulandıktan sonra, sıra onları beslemeye gelmişti. Abi ablaları ara öğünleri dağıttılar, hep beraber yedik, yerken çocuklara verdiğimiz zekâ oyunlarını birlikte çözmeye çalıştık.

Bizleri bölümlerimize dağıtacak otobüse binip Jeoloji Mühendisliği’ne gittik. Taşları mikroskop altında incelemeyden önce Jeoloji Müzesi’ni gezerek çocukların memleketlerinden çıkarılan taşları bulmaya çalıştık. Bazen bulduk, bazense adını bile bilmediğimiz bir sürü yere ait çok ilginç taşları inceledik. Çocuklar taşları mikroskop altında inceleyince yapıları çok dikkatlerini çekti, gözümüzün görmediği ne çok detay varmış diye hep beraber hayret ettik.

Oradan Metalurji ve Malzeme Mühendisliği’ne geçtik, metal döküm atölyesine girerek metalin eritilmiş halinin nasıl kalıplara döküldüğünü ve nasıl istediğimiz şekli elde edebildiğimizi öğrendik. Her çocuk için önceden insan figürü şeklinde metal döküm yapmışlar, oradan ayrılırken teker teker herkese verdiler. Çocuklar bu etkinlikten onlara bir anı kaldığı için çok mutlu bir şekilde ayrıldılar.

Yüksel Proje’nin orada bizi Matematik Bölümü’ne akşam yemeğini için götürcek otobüsümüzü beklerken çocuklara, Yaz Bilim Okulu’nda gördükleri bir sürü mühendislikten, temel bilimlerden bahsederek meslek fikirlerini değiştirip değiştirmediklerini sorduk. Çocukların çoğunun cevabı aynıydı: “Hepsi çok farklı ve güzeldi ama ben hala doktor olmak istiyorum”. Bir süre meslekler hakkında konuştuk, Hakkı abileri kendi bölümü olan Makina Mühendisliği’ni çok övdü mesela, ama çocuklar kararlıydı, büyüyünce doktor olacaktı.

Bu konuşmalar sırasında her YazBO projesinin klasiği olan şu diyalog geçti çocuklarla aramızda: “Abla seneye de gelebilir miyiz buraya?” Cevap verdim: “Seneye sizler gibi başka arkadaşlarınız gelecek ama sizler üniversite okumaya ODTÜ’ye veya Ankara’ya geldiğinizde yine gezdiğimiz yerleri gezebiliriz.” Çocuklar bir an için merak ettiler: “ODTÜ’de tıp var mı?” Olmadığını öğrendiklerinde “İnşallah biz üniversiteye gelene kadar açılır çünkü buralar çok güzelmiş” dediler. İçlerinden İsak, hemen yanımızdaki ağacı

göstererek şöyle dedi: “O zaman bu ağacın ismi ÖTTÜ ağacı olsun, hepimiz hatırlayalım bu ağacı, ki üniversite okumaya buraya geldiğimizde tekrar bu ağacı ziyaret edelim, geçirdiğimiz bu bir haftayı hatırlayalım”

Bu sırada ringimiz geldi, bizleri Matematik’e götürdü. Çocuklar bu akşam neden burada yemek yiyeceğimizi sordular, bizler de akşam onlara çok özel bir konuğu, Pınar Ayhan’ı ağırlayacağımızı bu sebeple burada yediğimizi söyledik ama bu çocukların merakını gidermek yerine daha da harladı.

Hamburgerlerimizi, tatlılarımızı hızlı hızlı yedik, Bahar ablaları da bizleri sırayla Mimarlık Amfisi’ne götürdü. Burası hilal şeklinde koltukların dizildiği, ışıkların sahnede yoğunlaştığı, kırmızı kadife perdelerin ortamı daha da etkileyici kıldığı bir amfiydi. Tüm çocuklar grupça koltuklara otururken abi ablalar çocukları Pınar Ayhan hakkında bilgilendirmeye başladılar. Sahnede ve toplumda iz bırakan, ülkemizi uluslararası yarışmalarda temsil etmiş, çok yönlü birisinden Atatürk’ü dinleyecek olmaları çocukların heyecanına heyecan kattı.

Pınar Ayhan sahneye çıkıp mikrofonu eline aldığı anda, konuşması, ses tonu, mimikleri daha en baştan çocukları çok etkiledi. Bir de Cumhuriyet tarihimizi, eğitimi, sanatı ve bunların nasıl iç içe olduğunu kendine has üslubuyla anlattıkça çocukların tüyleri iyice diken diken oldu, ülkeleri için çok çalışmaları ve ülkelerini en yükseğe taşımaları gerektiğini bir kez daha iliklerine kadar hissettiler.

Akşamımızı içlerinde profesörler, öğrenciler, mühendisler olan Bitli Notalar grubunun küçük konseriyle kapattık. Karşılarında kulaklarının pasını silen güzel çalgılar, güzel sesler, ellerinde türkü sözlerinin yazdığı kağıtlar, yanlarında arkadaşları, abi ablaları, gözlerinde

kalplerinin ışığını yansıtan pırıltılar... Çocuklar bu akşamın hiç bitmemesini istemişler, yurt koridorlarında çalındı bu sözler kulağıma. Daha bitmedi ki bir hafta, görecekt daha bir sürü güzel şey var önünüzde, diyerek avuttuk onları. Odalarından onlara iyi geceler diyerek ayrıldığımızda hala ağızlarında bir türkü, mırıldanıp duruyorlardı.

11 Temmuz 2025, Cuma

Artık haftanın yorgunluğu çocuklarda çıkmaya başlamıştı, uyanırken zorlanıyorlar, “abla lütfen 5 dakika daha”lar havada uçuşuyordu. Sorumlu olduğum odanın camlarını, perdelerini açtım, sohbetler eşliğinde çocukları uyandırdım, beraber elimizi yüzümüzü yıkadık, kahvaltıya inmek için sözleştik. Artık hepimiz kahvaltımızı hızlı hızlı ediyorduk, rutinimiz olmuştu kahvaltı sonrası yurt önünde sıraya geçmek. Bugün artık son sabah seminerimize gideceğimizi söylediğimde çocukların “Aaa öyle mi” derkenki tonlarından, yavaş yavaş bu bir haftanın bitmek üzere olduğunu hissettiklerini anlayabiliyordum.

Yıllar önce bizler gibi abi abla olarak çocuklarla beraber Yaz Bilim Okulu’nda olan Uğur hocaları, bu sene ise son sabah seminerinde gökyüzündeki gelecek hakkında konuştu. Çocuklarla ilk mühendislik yaklaşımlardan başlayıp, kaldırma kuvvetine kadar birçok konuda harmanladığı bilgileri paylaştı. Gökyüzünde gördüğümüz cisimlerin boyutlarının birbirine oranını çocukların da yardımıyla toplarla göstermeye çalıştı, çocukların farklı bir bakış açısından bakmalarını sağladı.

Her etkinlikte farklı bir grubun yaptığı anketleri yapma sırası bizim gruptaydı, bu nedenle seminer sonrası çocuklara anketlerini dağıttık, anketlerde yazan sorulara verecekleri cevaplara göre seneye gelecek arkadaşlarına daha iyi bir Yaz Bilim Okulu yaşatabileceğimizi anlattık. Bu sayede anketleri daha bilinçli ve hevesli bir şekilde doldurdular.

Sonrasında ise Kimya Bölümü’ne geçtik. Çocuklar ilk defa kapsamlı bir laboratuvar gördüklerini belirtmeden geçemediler. Önlüklerimizi giydik, gözlüklerimizi taktık, güvenlik önlemlerimizi aldıktan sonra yine grubumuz üçe bölündü, istasyon şeklinde bizleri bekleyen hocalarımızın ve deneylerin başına geçtik. Çocuklar, okulda Fen Bilgisi dersi kapsamında fizik, kimya ve biyoloji konularını birlikte gördükleri için kimyanın ne kadar kapsamlı

olduğunu bilmiyorlardı. Kimyasalları karıştırarak, tıpkı trafik lambasının renklerinin değişmesi gibi renk değişimlerini gözlemlediler; belirli bir karışımdan açığa çıkan gazın yanıcı olduğunu keşfettiler. Bahçede sıvı azota cipsleri batırıp sonrasında afiyetle yediler.

Etkinliğimiz bittikten sonra yemekhaneye geçtik, yemekhane Kimya Bölümü'ne çok yakın olduğu için yemeğimizi ilk biz yemiştik, bu sebeple zamanımız kaldı. Bizler de diğer gruplar yemeklerini yerken kırmızı koltuklara oturduk, bulmacalarımızı çözdük, Bilal abileri bizlere şiir okudu, İmge ablaları çocukların suluklarını doldururken Hakkı abileri de çiçeklerini sulamak için boşalan sprey şişesini doldurdu. Daha sonra Esmâ, Lavantalar'ın şimdiye kadar yazdıkları şarkıyı Sudenaz ablasına gösterdi, tüm çocuklar beraber incelediler, eklemek istediklerini ekleyip, değiştirmek istedikleri yerleri değiştirdiler.

Sonrasında Tuğba ablaları bizleri bugünün müzelerine götürecek olan otobüse doğru götürdü. Bugün, tıpkı salı günü gibi, bir değil iki müze görecektik. Önce Kurtuluş Müzesi'ne, diğer adıyla 1. TBMM Binası'na geçtik. Grubumuzu yine ikiye böldük, bir kısmına ben gezdirdim, diğer kısmına Sudenaz ablaları gezdirdi müzeyi. Müzemiz küçüktü, bu yüzden gezmemiz çok uzun sürmedi. Ama bu kısa vakitte çocuklara bol bol müzenin önemini vurgulamaya çalıştık. Bu binanın bağımsızlık mücadelesinin atılan temellerine tanıklık ettiğini, Milli Mücadele zamanında hayati kararların alındığını, Atatürk'ün bu binada Kurtuluş Savaşı'nı yönettiğini vurgulayarak egemenlik mücadelesinin bir simgesi oluşunu detaylıca anlattık.

Buradan sonra, hemen iki bina ötedeki Cumhuriyet Müzesi'ne, diğer adıyla 2. TBMM Binası'na geçtik. Burada Sudenaz ablaları eserleri gösterirken önemini anlatmaya devam etti. Kurtuluş Müzesi'nden sonra kurulan bu binanın da Büyük Millet Meclisi olarak kullanıldığından, Cumhuriyet'in yapı taşlarının burada döşendiğinden, Atatürk'ün öncülüğünde inkılapların bu binada hayata geçtiğinden bahsetti. Bu iki müzeyi art arda gezmemizin amacının da ülkemizin bağımsızlığa doğru uzanan yolculuğunun bu müzelerdeki belgelerle, eserlerle tamamlandığını ve bu sürecin ulusal ve toplumsal değişimimizi simgelediği vurguladı.

Ülkemizin en önemli müzelerinden ikisini çocuklarla beraber gezdikten sonra, son kez Ulus'un caddelerine, meydanlarına, insanlarına bakarak ODTÜ'ye, ROMER'e gittik. Çocuklarla olan son etkinliğimizdi bu, çocuklar yoğunluktan bizler kadar farkına varamasa da bizlerin içi buruk bir şekilde gittik etkinliğimize. Robot köpek karşıladı çocukları, taklalar atı, koştu, dans etti, hepimiz şaşkınlıkla inceledik köpeği. Hareketleri ne kadar da gerçek bir köpeğe benziyordu. Bir süre robot köpekle ilgilendikten sonra bizleri küçük bir sunum salonuna aldılar ve robotlarla alakalı bilgilendirdiler.

Mutfaklarımızda yiyecekleri parçalamak, küçük parçalara bölmek için kullandığımız mutfak robotunun da az önce gördüğümüz robot köpeğin de bir robot olduğunu, aradaki farkın sadece bizlerin yazdıkları kodlara veya karmaşıklık seviyelerine göre değiştiğini söylediler. Daha sonra çocuklara, onların varlığını sarı bir şapka yoluyla algılayıp ona göre yönünü değiştiren robot kolu gösterdiler. Çocuklar kafalarında sarı şapka oldukça nereye saklanırsa saklansınlar, robot onları algılayabiliyordu. Hepsi de teker teker denedi, “ben iyi saklanırım” dediler ama hepsi de robota sonunda yakalandı. Son olarak da çeşit çeşit drone’ları görüp haklarında bilgi edindikten sonra akşam yemeğimizi yemek üzere yurdumuza döndük.

Akşam yemeğinden sonra Lezgin abileriyle birlikte elektrik devresi kurmak için atölyemize geçtik, önceden çocuklar için hazırladığımız devre setlerini çocuklara dağıttık. Lezgin abileri devrenin mantığını anlattıktan sonra elemanları tek tek tanıttı. Bazen ampulleri yaktık, kabloları yanlış bağladık, kısa devre oluşturduk ama önemli değildi, sonunda deneye yanıla elektrik devresini kurmayı öğrendik.

Devrelerimizi bitirdikten sonra bazı çocuklar, bugün grupça kararlaştırdıkları şarkıyı çok düşünceli bir hareketle bulunup iki çocuğa bir kâğıt düşecek şekilde yazmışlar, arkadaşları akşam çalışsın ki yarın şarkımızı hep beraber söyleyebilelim diye. Hep beraber dağıttık diğer çocuklara şarkının yazılı olduğu kâğıtları, yarına ezberlemiş olacaklarına dair söz vererek odalarına çekildiler. Bizler de, her akşamki gibi çocuklara telefonlarını 15 dakika olacak şekilde dağıttık, katlarda onlarla sohbet ettik, gece öğünlerini dağıttık, yatmaya hazırlanmalarına yardımcı olduk.

Bugün son seminerimiz, son etkinliklerimiz dediğimiz için çocuklar yarın ne yapacağımızı büyük bir merakla bizlere soruyorlardı. Bir hafta boyunca bekledikleri Anıtkabir’e sonunda yarın gideceğimizi, daha sonra bir müzeyi daha gezip, başka bir yere gideceğimizi söyledim. Tabii ki hemen beklediğim soru geldi: “Başka yer mi, nereye gideceğiz ki, lütfen abla lütfen söyleee”. Yarının sürprizini bozmamak adına, gideceğimiz piknikten “piknik” şeklinde değil de “sürpriz bir yer” olarak bahsetmeye devam ettim. Meraklarını daha da körüklüyordu sürpriz demem, onlar heyecanlandıkça ben daha da sürpriz diyordum.

En sonunda dayanamadım, küçük bir ipucu verdim: “Yarın tüm grupların beraber olabileceği, yorgunluğumuzu üzerimizden atacağımız, güzelce yemeğimizi yiyip hem sohbet edebileceğimiz hem de doyasıya oyun oynayabileceğimiz bir yere gideceğiz.” Ben böyle söyleyince tahmin ettiler pikniğe gideceğimizi ama ben yine de bozuntuya vermedim, heyecanlarının sönmesini istemedim.

Bir de üzerine gideceğimiz “sürpriz” yerde onları başka bir “sürprizin” beklediğini söylediğimde artık heyecanlarını kontrol edemeyip zıplamaya, sevinçle bu haberi arkadaşlarıyla paylaşmaya başladılar. Bu sevinç, heyecan bana da bulaşmıştı, yarının ne kadar güzel olacağını düşündüğümde zor tuttum kendimi onlarla düşündüklerimi paylaşmamak için. Ama artık uyumamız, yarın için enerjimizi toplamamız gerekiyordu. Bu sebeple çocuklara yarın Anıtkabir’e gideceğimiz için atölyelerde yaptıkları çiçekleri çantalarına koymalarını hatırlattıktan sonra iyi geceler dileyip uyuyacakları umuduyla odalarından ayrıldım.

Aşağıda kantinde gönüllü abi ablalarla toplantı yaparken koridorlardan gelen kıkırdaşma ve kapı seslerinden çocukların henüz uyumadığını anladım. Yarının merakı, arkadaşlarıyla bu merakı paylaşma isteği derken uyku onları bir süre daha bulmayacaktı belli ki.

12 Temmuz 2025, Cumartesi

Her sabah olduğu gibi, bu sabah da uyanma ve uyandırma rutinimiz aynıydı, tek farkı bu sabahın bazı çocukların ODTÜ’deki son sabahı olmasıydı, çünkü artık programımız akşam piknikten dönünce bitmiş olacak, bu akşamdan itibaren çocukları memleketlerine uğurlayacaktık. Çocuklara yaptıkları çiçekleri unutmamalarını bir kez daha hatırlatarak kahvaltıya indim, Anıtkabir’e gideceğimiz için tüm çocuklar erkenden kahvaltıya inmişler hatta bazıları çoktan kahvaltılarını bitirmişti bile.

Artık son kez yurt bahçesi önünde sıraya geçtik, tüm çocukların sularını, şapkalarını, çiçeklerini alıp almadıklarını kontrol ettikten sonra Buğra abilerinin yönlendirmesiyle otobüsümüze bindik. Otobüste Sudenaz ablaları çocuklara oraya gittiğimizde sırayı bozmamalarını, etrafı iyice incelemelerini hatırlattı. Yolumuz biraz vardı, Anıtkabir’in açılış saatinden önce gideceğimiz için biraz bekleme süremiz de vardı. Bu sebeple beraber şarkılar söylemeye başladık, Pınar Ayhan’dan aklımızda kalan Fikrimin İnce Gülü’yle başladık, İzmir Marşı’yla devam ettik.

Daha sonra Lavantalar’ın şarkısını söyleyelim dedik, herkes çantasından çıkardı kağıtlarını, Sudenaz ablaları geçti başlarına. Ve bir, ve iki, ve üüüç...

“Mor denince akla, biz geliriz Lavanta,

En sevilenler biziz, en tatlımız İmge Abla.
Hepimiz sağlıkçı, liderimiz Sudenaz Abla eczacı,
Hakkı Abi sular bizi, soldurmaz hiçbirimizi.
Mimarlıktır hayali, Aysu Abla bu grubun en güzeli,
Yağmur Abla aydınlatır bizi, ısıtır içimizi.”

Kafalarını etkinlikten, müzeden, atölyeden kaldıracak zamanı nasıl buldular anlayamadım, oturdular hep beraber gruplarına şarkı yazdılar tüm hafta boyunca. Geleceğin bilim insanları, mühendisleri, doktorları, avukatlarıyla tanışmakla kalmamışız, geleceğin sanatçıları, şairleri ile de tanışmışız aslında.

Bir çocuğun kalbinden, aklından bu cümleleri sadece bir hafta içinde geçirtebildiysek, ilk yâr'larımızın İlkyar'ı bu kadar benimsemelerini sağlayabildiysek, bu dünyada daha gerçek bir sevgi yoktur diye düşünmekten alıkoyamadım kendimi.

Şarkıyı bir kez daha hep beraberce okurken benim gözlerim dolu dolu, çocukların gözleri daha bir ıslıl ışıldı sanki. Bugünün ilk göz dolmasıydı belki ama son olmayacağı kesindi.

Anıtkabir'e vardığımızda grup sıramıza girerek Aslanlı Yol'dan başlayarak Atatürk'ün mozolesine doğru yürümeye başladık. Mozole yolunda çocuklar sabırsızlanıp yaptıkları çiçekleri çantalarından çıkarmaya başlamışlardı bile. Mozolenin merdivenlerini çıkarken, çocuklar ve çiçekleriyle beraber “Hakimiyet Kayıtsız Şartsız

Milletindir” yazısının önünde anı fotoğrafı çektirdik, hepsinin yüzünde Atatürk'ün huzuruna çıkacak olmanın verdiği gururlu bir gülümseme vardı.

Sırayla mozolenin bulunduğu alana girdik. Anıtkabir kuralları gereği tek tek çiçek bırakmak yerine topluca bırakmamız istendiği için grup liderleri kendi gruplarının çiçeklerini topladı, onlar adına mozoleye bıraktı. Çocuklar, kendi elleriyle yaptıkları çiçeklerden oluşan buketin Ata'larının huzuruna konduğunu görünce, yüzlerindeki gurur ifadesine biraz da hüznün ve heyecan karıştı. O an anladılar ki, yarım saat içinde emek vererek yaptıkları küçücük bir çiçek bile, yürekten geldiyse çok büyük anlamlar taşıyabiliyordu. Bu yüzden Atatürk'ün çocuklar, bizler ve ülkemiz için yaptıklarının

yanında kendi hediyelerinin ne kadar küçük olduğunu düşünseler de mahcup olmadılar. Aksine, bu çiçekleri Atatürk'e layık kılacak olanın daha çok çalışmak, ülkelerine katkı sağlamak ve Atatürk'ün ilkelerini ileriye taşımak olduğunu derinden hissettiler.

Bu düşünceler ve duygularla Anıtkabir'in altındaki müzeyi gezmeye başladık. İçeride tarihimizin önemli savaşlarının canlandırmaları, ülkemizin bağımsızlık mücadelesine katkı sağlayan kişilerin portreleri, Milli Mücadele zamanında halkın, ordunun durumunu resmeden tablolar vardı. Atatürk'ün gerçek mezarının bulunduğu odayı kameradan da olsa görebildiler. Aziz Sancar'ın "Beni ödüle götüren, Atatürk'ün ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yaptığı eğitim devrimidir. Dolayısıyla bu ödülün sahibi, Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil eden Anıtkabir Müzesi'dir." diyerek teslim ettiği Nobel Ödülü'nü, madalyasını ve sertifikasını bile görme şansı buldular.

"Anıtkabir'e memleketimize dönmeden keşke bir kez daha gelsek" sözleri eşliğinde otobüslerimize bindik, MTA Müzesinden önce ODTÜ A1 kapısında bulunan Bilim Ağacı'nda geleceğimizi aydınlatacak yıldızlarımızla, çiçeklerimizle, ilk yâr'larımızla anı fotoğrafı çekirmeye gittik. 110 küsur çocuk, 30 küsur gönüllü doluştuk ağacın altına, kenarlarına. Bilim Ağacı'nın birer meyveleri olduğumuzu, bilimi gittiğimiz her yere yaymamız gerektiğini unutmayalım diye bu ânı resmettik, fotoğrafla belgeledik.

MTA Müzesi'ne yolumuz çok kısıydı, otobüse binmemizle inmemiz bir oldu. Son müzeyi ise ben ve Sudenaz ablaları anlattık. Önce Güneş Sistemi'ni oluşturan gezegen modellerini inceledik, üst kata çıktığımızda bizleri devasa bir dinazor fosili karşıladı. Büyüklüğü karşısında şaşkınlığımızı gizleyemeden milyonlarca yıl öncesinden kalma başka canlıların fosilleriyle dolu vitrinleri, rengarenk taşları, madenleri inceledik. Pazartesi günü nasıl Anadolu'da yaşamış milletlerin tarihini incelediysek bugün de içinde yaşadığımız doğanın tarihini inceleyerek geçirdik bir saatimizi.

Bizleri Kahramankazan'da, piknik yapacağımız Ütopya Bahçe'ye götürecek olan otobüslerimizi beklerken çocukların çoktan nereye gideceğimizi anladıklarını fark ettim. Çocukça meraklarına abi ablaları olarak yenik düşmüşüz, biraz fazla ipucu vermişiz, hatta bazense ağzımızdan kaçırmışız belli ki. Dün akşam sürpriz dememiz onları nasıl heyecanlandırdıysa şimdi de piknikte yapacaklarını düşündükçe heyecanlanıyorlar, "Abla beraber oyunlar oynarız değil mi?", "Abla umarım top getirmeyi unutmamışsınızdır", "Abla yol kaç dakika sürer?" gibi soruların sonu gelmiyordu.

Hepsine cevap verdikten sonra heyecanlarını harlamayı da es geçmedim: "Ama gittiğimiz yerde sizleri başka bir sürpriz daha bekliyor, unutmayın". Otobüslerimize bindiğimizde

çocuklar için önceden hazırlanan sandviçleri, meyve sularını, tatlıları dağıttık. Afiyetle yedik, geriye kalan zamanımızda da biraz enerji toplamak için dinlendik. Yarım saatçik dinlenmenin etkisi mi yoksa bir haftadır arkadaşlarıyla beraber bir etkinlik geçirme isteği mi bilemiyorum, Ütopya Bahçe'ye gittiğimiz an çocuklar bir anda oradan oraya koşturdular. Eşyalarımızı masalara yerleştirdikten sonra bir baktım, çocuklar çoktan trambolinde zıplamaya, salıncakta sallanmaya, abi ablalarından kaşla göz arasını aldıkları toplarla voleybol, yakan top oynamaya başlamışlardı.

Kafamı nereye çevirsem ya kahkahalarla gülen bir çocukla ya da büyük bir dikkatle oyuna dalmış bir çocukla karşılaşıyordum. Biz de Ali abileri ve İmge ablalarıyla beraber yüz boyama kalemlerini aldık, gelen çocuğun yüzüne çiçekler, kalpler, ay yıldız, tatlı hayvan figürleri çizmeye başladık.

Bir ara fotoğraf çekmek için çocukların arasında dolaşırken dikkatimi çekti, kızların saçları hep örülüydü, halbuki sabah değildi. Merakla bakınırken İrem, Sena ve Gülçin ablalarının bir köşede oturup, kızların saçlarını büyük bir özenle tarayıp adeta nakış işler gibi ördüklerini fark ettim. Biri geliyor, diğeri gidiyordu, sırayla hepsinin saçları örülüydü. O an saçlarını ördüren her kızın yüzünde küçük bir tebessüm, gözlerinde ise kendini bir prenses gibi hissetmenin ışıltısı vardı.

Bu sırada Esra ablaları ellerinde mikrofonla, çocukları ve öğretmenlerini geldikleri ile, okullarına göre sırayla yanına çağırmaya başladı. Hüseyin hocaları da Esra ablalarının yanında çocukları ve öğretmenlerini bekliyordu. Çocuklar geldikçe, Hüseyin hocaları onları başarıları ve hayalleri için tebrik ediyor, bu tebriğini, verdiği İlkyar madalyasıyla taçlandırıyor. Madalyanın arkasında yazan “İnsan okuduklarının özetidir” cümlesini hatırlatıyor, çok okumaları ve çalışmalarını gerektiğini söylüyordu. Bu sayede bir gün hepimizi geçerek ülkemizi çok daha iyi yerlere taşıyabileceklerini vurguluyor, bu yolda yürürken İlkyar'ı unutmamalarını, çünkü İlkyar'ın her zaman onların yanında olacağını mutlaka ekliyordu.

Aynı zamanda öğretmenlerine de yürekten teşekkür ediyor, çocukların hayatındaki yerlerini ve katkılarını minnetle dile getiriyordu. Hüseyin hocalarının bu sözlerini duyan çocuklar hem gururlanıyor hem de hafifçe utanıyorlardı. Yüzlerinde utangaç ama mutlu bir

ifade, boyunlarında madalyalarını heyecanla arkadaşlarına, bizlere gösteriyorlardı. “Nasıl, beğendiniz mi sürprizinizi?” diye sorduğumda gözleri madalyalarında, gülümseyerek başlarını sallıyorlardı. Ama aslında, bu bir sürpriz değil, onların emekle, azimle, sevgiyle hak ettikleri bir karşılıktı. O an “Bu madalyalar, okuma ve çalışma azminizin birer ödülü, sizlerin hakkı” demeden de geçmek istemedim. Böylece madalyalarının sadece birer sürpriz değil, anlamlı bir emeğin simgesi olduğunu bir kez daha hissetsinler istedim.

Tuğba ve Bahar ablaları çocukları gruplar halinde VR gözlüğü deneyimlemeleri için bahçenin bir tarafına topluyorlardı. Sırası gelen gözlüğü takıyor, gerçekten bir oyunun içindeymiş gibi hissederek eğleniyorlardı. Sonra grupça yemeğimizi yiyor, oyunumuza devam ediyorduk. Yemeğimi yedikten sonra bu anı hafızama kazımak istermişçesine etrafımı inceledim, incelerken manzaramın güzelliğine karşı gözlerimin dolmasına engel olamadım.

Hüseyin, Alperen abileri yüzlerinde çizilmiş çiçeklerle oturmuş liseli çocuklarla sohbet ediyordu, Ayşenur ve Berfin ablaları çocuklarla top oynuyor, Elifnur ablalarıysa bugünün mutluluğunu hiçbir zaman unutmamak ve daha sonra çocuklara da iletmek üzere bir sürü fotoğraf çekiyordu. Güray abileriyle bir grup çocuk, nereden bulduklarını bilemediğim bir sürü küçük tahta bloklarla devirmeden en yüksek kuleyi yapmaya çalışıyor, Zübeyde ablaları çocuklar yüzlerini İmge ablalarına boyattırırken yanlarında durup beraber ne çizeceklerine karar veriyorlardı.

Bunlar sadece görebildiklerimdi, her bir köşede abi ablalar ve etraflarında mavi tişörtlü çocuklar, bir şeylerle ilgileniyordu. Böyle böyle saatler geçti, hiçbirimiz fark etmedik. Sıra izlenim yazmaya geldi, grup lideri abi ablalar gruplarını masalara topladı, Hüseyin hocaları grupları gezip izlenim yazmalarının öneminden teker teker bahsetti. Sonuçta söz uçar, yazı kalırdı. Yarım saat önce kahkahaların uçuştığı yerde şimdi sadece derin bir sessizlik hakimdi. Çocuklar kendi düşünceleriyle baş başa, geçirdikleri bu bir haftayı düşünüyor, özümsemeye ve duygularını, fikirlerini, eleştirilerini kelimelere dökmeye çalışıyorlardı.

Bazıları yazmak istediklerini bir sayfaya sığdıramıyor, ikinci hatta üçüncü sayfayı istiyorlardı. Ütopya Bahçe’deki son dakikalarımızı da böyle geçirdikten sonra yavaş yavaş önce eşyalarımızı, sonra da etrafımızdaki çöplerimizi topladık, ODTÜ’ye dönüş yolculuğumuz başladı. Bir haftalık yoğun tempoya bir de bugün doyasıya eğlenmenin, oyun oynamanın yorgunluğu da eklenince çocuklar sessizleştiler. Yurda dönünce yavaş yavaş eşyalarını toplayıp, dinlenip memleketlerine dönecek olmalarının yaşattığı karmakarışık duygularla geçirdiler yoldaki bir saatlerini.

Yurda döndüğümüzde bu akşam ayrılacak çocuklara yardım etmeye odalarına çıktık. Onlara verdiğimiz tüm eşyaların, etkinliklerde yaptıkları maketlerin, Anıtkabir'i ziyaret ettikleri için verilen sertifikanın çantalarında olduğundan emin olduk. AŞTİ'ye gidecek ilk çocuk ekibiyle onları uğurlamaya gittim. Yolda Mehmet hocanın Yaz Bilim Okulu'nda eşlik ettiği Yusuf Emir'le sohbet ettik. Bir hafta önce buraya gelirken içinde taşıdığı hüznü, karmaşa, bilinmezlik ve evine duyduğu özlemin yerini şimdi bambaşka bir duyguya bıraktığını, artık evine yepyeni deneyimlerle döneceği için mutlu olduğunu ama bu sefer de İlkyar'ı ve buradaki abi ablalarını özleyecek olmanın burukluğunu yaşadığını söyledi.

AŞTİ'ye gelip otobüslerin olduğu peronlarda beklerken çocukların da gözlerinin dolduğunu, konuşurken seslerinin titrediğini fark ettim. Çocukların içlerinde hem her sabah uyandırdığım odada kalan hem de bizim grupta olan Kübra da vardı. Geçtiğimiz günlerde ailesini özlediğinde nasıl sesi titreyerek konuştuysa benimle şimdi de bizleri özleyeceği için sesi titreyerek konuşuyordu. Çocukların her birini uğurlarken büyük bir çaba sarf ettik gönüllüler olarak, onlarla beraber ağlamamak, onları daha da üzmemek için.

Fatih otobüse binmeden hemen önce bizlerin eline ayrı ayrı bir kâğıt parçası tutuşturdu, "Ben gidince okursunuz" dedi. Her bir abla abisine küçük küçük şiirler yazmış meğerse. Bana da şu dördlüğü yazmış:

"Aydınlatın beni Yağmur Abla,
Mezun olacaksın çok yakında.
İnşallah tekrar karşılaşırız,
Beni unutma Yağmur Abla."

Pazar günü çocukların hepsiyle tek tek vedalaşamadım, açıkçası bir yandan da çekindim. Zaten bizden ayrılacakları için üzgünlerdi, tek tek vedalaşmalar, sanki bu üzüntüyü daha da derinleştiriyordu. Bu sebeple pazar sabahı mezuniyetime katılmak için sessizce yurttan ayrıldım. Haberlerini aldım sonradan, abi ablaları çocukları güzelce uğurlamışlar, hepsinin ağzında da aynı cümleler varmış: "Bizleri unutmayın çünkü biz sizi,

bu bir haftayı hiçbir zaman unutmayacağız”.

Ne kadar içten olduklarını gözlerinden anlamak mümkündü.

Biz de elbette “Bizler de sizi unutmayacağız, bol bol mektup yazın, arayın açmayın” dedik.

Ama içten içe şunu düşündüm: Keşke onlar da gözlerindeki o parıltının ve içlerinde taşıdıkları o küçük ama güçlü ateşin bizde nasıl bir iz bıraktığını görebilselerdi. Bu izi unutmamızın mümkün olmadığını hissedebilselerdi.

Bu etkinliklerle, duygularla bir Yaz Bilim Okulu daha bitmiş oldu böylece. Aylarca hazırlık yapılan, gönüllülerin çalıştığı, bağışçıların desteklerini esirgemediği, çocukların katılarak şenlendirdiği bir haftanın daha kendisi gitti, tortusu kaldı. Bu tortuyla en iyi ne yapılır biliyor musunuz?

Ülkenin dört bir yanındaki çocuklarla beraber olmak için neredeyse soluk almadan başka projeler planlanır, hazırlıklar yapılır, Bilim Otobüsüne atlanır, haftalar yollarda, okullarda, çocuklarla geçirilir. İlkıyar’ın başında onlara yol gösterecek Hüseyin hocaları, birbirinden heyecanlı, sırf çocuklara bilim ve kitap okuma sevgisi aşılayabilmek için arı gibi çalışan gönüllüleri, değerli destekçileri, bağışçıları oldukça yollarda hep bir otobüs, önünde *İlkıyar* yazan bir tabelayla şehir şehir, okul okul dolaşır durur, nice Yaz Bilim Okulu gerçekleştirilir.

Çocuklara ve ülkemize olan borcumuzu en güzel bu şekilde ödeyebiliriz. Bu uğurda İlkıyar’a gönül veren herkes, iyi ki varlar.

Yolun sonunda bir çocuğun gülümsemesi oldukça, bizler o yoldan hiçbir zaman ayrılmayacağız, tortularımızı biriktirmeye devam edeceğiz.

Yağmur BÜLBÜL
Fen Bilgisi Öğretmenliği -4